

IAK-FORMULIER WIJZIGING BESLUIT AANWIJZING HALT-FEITEN

Link: [Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving | Kenniscentrum voor beleid en regelgeving \(kcbr.nl\)](#).

1 Wat is de aanleiding?

In het Besluit aanwijzing Halt-feiten (hierna: het Besluit) zijn de zaken aangewezen die met een project als bedoeld in artikel 77e van het Wetboek van Strafrecht (hierna: Halt-afdoening) kunnen worden afgedaan. De laatste aanpassing van het Besluit dateert van oktober 2010. Sindsdien is jaarlijks een toename te zien van zaken die naar stichting Halt (hierna: Halt) worden verwezen zonder dat het delict dat het betreft expliciet in het Besluit is opgenomen.¹ De discretionaire bevoegdheid die hiervoor een wettelijke basis biedt wordt in de praktijk ruim toegepast. Daarnaast blijkt dat de mate waarin deze verwijzingen plaatsvinden sterk verschilt tussen arrondissementsparketten.² Aanleiding hiervoor is het uitgangspunt uit het IVRK dat strafbare feiten gepleegd door jongeren zo mogelijk buitenstrafrechtelijk dienen te worden afgedaan. Dit roept de vraag op welke zaken zich lenen voor een Halt-afdoening. Om antwoord te geven op deze vraag is in 2021 het project Halt-feiten gestart. Internationale wet- en regelgeving, de visie op buitenstrafrechtelijke afdoeningen en de inbreng die experts uit de jeugdstrafrechtketen, advocatuur en wetenschappers van verschillende disciplines hebben geleverd in dit project vormen de basis voor het kader Halt-feiten dat op 5 juli 2022 aan de Tweede Kamer is aangeboden.³

Het kader Halt-feiten geeft beleidsuitgangspunten voor een typering van de delicten die zich lenen voor Halt, door middel van een beschrijving van de algemene Halt-criteria en van de delicten die te licht (bagatelfeiten) of te zwaar zijn voor een Halt-afdoening (zoals wapengebruik of mishandeling met meer dan gering letsel). Daarnaast schetst het kader het profiel van de jongere (recidiverisico en zorgen) dat zich leent voor een Halt-afdoening. Zo geeft het duidelijkheid over de doelgroep van Halt, en richting aan beleidskeuzes over die doelgroep in de nabije toekomst.

Uit het project Halt-feiten blijkt dat de Halt-afdoening zich leent voor een bredere doelgroep dan die nu is opgenomen in het Besluit. Dit heeft aanleiding gegeven tot het voorgestelde Besluit dat het Besluit aanwijzing Halt-feiten vervangt.

2 Wie zijn betrokken?

Het voorstel is relevant voor Halt, politie, OM, BOA's, de raad voor de kindbescherming en de advocatuur. Zie voor de gevolgen van de wijziging van het Besluit voor deze betrokkenen de beantwoording van IAK-vraag 7 – *Wat zijn de gevolgen*.

3 Wat is het probleem?

Sinds de laatste wijziging van het Besluit is jaarlijks een toename te zien van zaken die naar Halt worden verwezen zonder dat het delict dat het betreft expliciet in het Besluit is opgenomen. Daarnaast wordt de discretionaire bevoegdheid in de praktijk ruim toegepast, terwijl bij de invoering daarvan in 2003 met het OM terughoudendheid in gebruik is afgesproken.⁴ De mate waarin en de delicten waarvoor van deze

¹ 27,8% van de Halt-verwijzingen in 2021.

² van 69% van de Halt-verwijzing in Amsterdam tot 35% in Den Haag en Rotterdam. Bron: Intern onderzoek openbaar ministerie, De Halt-afdoening op basis van de discretionaire bevoegdheid van de officier van justitie, 2021.

³ Kamerstukken II 2021/22, 28741-87

⁴ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2003-341.html>

bevoegdheid gebruik wordt gemaakt verschilt daarnaast sterk per arrondissement. Dit geeft een risico op rechtsonzekerheid en rechtsongelijkheid. Sinds 2010 zijn er daarnaast ontwikkelingen geweest waar in het huidige Besluit geen rekening mee is gehouden. Voorbeelden daarvan zijn de totstandkoming van General comment No. 24 (2019) *on children's rights in the child justice system* waarin aanwijzingen zijn opgenomen voor lidstaten ten aanzien van buitenstrafrechtelijke afdoeningen. Ook de opkomst van cybercriminaliteit en wapengeweld onder jongeren geven reden tot het heroverwegen van het wettelijke kader voor verwijzing van zaken naar Halt.

4 Wat is het doel?

Het doel van de voorgestelde wijziging van het Besluit is het uitbreiden en inkaderen van de doelgroep die zich leent voor een Halt-afdoening. Daarmee wordt voor de jeugdige delinquent en voor professionals in de strafrechtketen inzichtelijk welke zaken kunnen worden verwezen naar Halt (rechtszekerheid) en worden de regionale verschillen in verwijzingen teruggedrongen (rechtsgelijkheid).

5 Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Het doel kan alleen bereikt worden door het kader voor verwijzing van strafzaken naar Halt aan te passen. Dit kader is neergelegd in een algemene maatregel van bestuur (het Besluit), die alleen door overheidsinterventie kan worden aangepast. Onderzoek heeft uitgewezen dat de rechtszekerheid en rechtsgelijkheid op dit moment in het geding zijn. Niet ingrijpen (de nul-variant) is daarom geen optie.

6 Wat is het beste instrument?

Artikel 77e van het Wetboek van Strafrecht schrijft voor dat de strafbare feiten die met een Halt-afdoening worden afgedaan bij algemene maatregel van bestuur worden aangewezen. De aanwijzing Halt-feiten geeft hier uitvoering aan. Dit Besluit dient te worden aangepast om het bovengenoemde doel te kunnen realiseren. Dit betekent dat beleidsmatige interventies niet volstaan en dat wetgeving nodig is.

7 Wat zijn de gevolgen?

Een aanpassing van het Besluit is in de eerste plaats relevant voor Halt: met de voorgestelde wijziging van het Besluit worden de verwijscriteria en de lijst met delicten die zich lenen voor een Halt-verwijzing aangepast. Dit heeft naar verwachting invloed op de instroom van zaken bij Halt en zal daarnaast implementatieconsequenties hebben. De politie, het openbaar ministerie en BOA's zijn de belangrijkste verwijzers van Halt-zaken. Zij zullen hun medewerkers moeten informeren over de nieuwe voorwaarden en delicten die zich lenen voor een Halt-verwijzing. De advocatuur zal op de hoogte moeten worden gebracht van de wijziging van het Besluit opdat zij hun cliënten hierover kunnen informeren.